

Terrassenbeleid Noardeast-Fryslân 2025

1. Inleiding

Op 5 december 2020 is de Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Noardeast-Fryslân 2020 (hierna: APV) in werking getreden. In artikel 2:28a van de APV is toen een terrasvergunningstelsel opgenomen. Daarin is bepaald dat een terrasvergunning nodig is voor een terras in de openbare ruimte bij een openbare inrichting. Hiermee zijn er onder andere meer mogelijkheden om de bruikbaarheid van de weg te beschermen en overlast voor gebruikers van nabijgelegen gebouwen te voorkomen.

Naar aanleiding hiervan en verschillende ontwikkelingen in de horeca, waaronder de intrede van de zogenaamde terrasboot en de ervaringen met de 'coronaterassen', is het wenselijk regels op te stellen waarin is omschreven hoe een aanvraag voor een terrasvergunning wordt beoordeeld en welke voorschriften voor vergunningplichtige terrassen gelden.

Een terras wordt vaak geëxploiteerd in de openbare ruimte. Een ruimte die zeker en met name in een compacte en historische stad als Dokkum beperkt is. In de openbare ruimte komen vele functies samen; er wordt geleefd, gewerkt, gewoond, bezocht, beleefd, gewinkeld, genoten, gewandeld, geparkeerd en gereden met fiets en auto. Om balans in deze functies te realiseren en de toegankelijkheid en veiligheid van de openbare ruimte te waarborgen, zijn regels opgesteld.

Deze regels zijn er om verrommeling tegen te gaan, de kwaliteit van de openbare ruimte te waarborgen, overlast te voorkomen en tegemoet te komen aan de wensen van horecaondernemers.

Deze regels over de exploitatie van terrassen zijn van toepassing voor de gehele gemeente. In de regels maken we wel onderscheid tussen terrassen in beschermde stads- en dorpsgezichten en in andere gebieden.

Aandachtspunten uit bestaand beleid

Omgevingsvisie

Noardeast-Fryslân wil een vitale, gezonde, ondernemende, aantrekkelijke en duurzame gemeente met een sterke Mienskipssin zijn. We willen een aantrekkelijk en gastvrij (water)recreatiegebied zijn en onze landschappelijke kwaliteiten en unieke gebieden koesteren. Dit is opgenomen in de Omgevingsvisie voor Noardeast-Fryslân, die op 11 juli 2024 door de raad is vastgesteld. In de Omgevingsvisie worden onder andere de volgende kernkwaliteiten (ús goud) omschreven:

- Een gevarieerd landschap met een rijke cultuurhistorie: waardevolle landschapsstructuren en -elementen, monumenten, beschermde stads- en dorpsgezichten en ander erfgoed.
- Sterke Regiostad Dokkum, vitale en leefbare dorpen;
- Onze stuwende sectoren: landbouw en agrofood, maakindustrie (met name bouw en metaal), recreatie en toerisme.

Onze kernkwaliteiten gebruiken we altijd als vertrekpunt bij ontwikkelingen. Dit betekent dat we in kaart brengen wat "ús goud" is op een plek en hoe een voorgenomen ontwikkeling daaraan bijdraagt.

Ook is in de Omgevingsvisie opgenomen dat we ons beleid afwegen aan de hand van o.a. de volgende ambities (pag. 31 Omgevingsvisie):

- Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal;
- We werken gebiedsgericht en durven onderscheid te maken;
- Het draagt bij aan een inclusieve samenleving. Een inclusieve samenleving is een samenleving waarin iedereen optimaal mee kan doen, met of zonder beperking.

Een goede omgevingskwaliteit is van groot belang voor het welzijn en welbevinden van inwoners. Het verhoogt de aantrekkelijkheid van de gemeente om er te wonen, te recreëren en te werken.

Lokale Inclusie Agenda

Er zijn letterlijk en figuurlijk drempels in de samenleving voor mensen met een beperking. We willen dat openbare voorzieningen toegankelijk zijn voor iedereen, zoals we op 17 oktober 2023 hebben vastgesteld in de Lokale Inclusie Agenda. In het kader van het terrassenbeleid is van belang dat iedereen

mee moet kunnen doen aan de samenleving, zonder daarbij letterlijk te stuiten op drempels of belemmeringen.

Binnenstadvisie Dokkum

De meeste terrassen binnen onze gemeente bevinden zich in Dokkum. De binnenstad van Dokkum is prachtig. Het is niet voor niets aangewezen als beschermd stadsgezicht. In Dokkum is de stedenbouwkundige structuur erg goed bewaard gebleven: de straten liggen nog precies op dezelfde plek als vijf eeuwen geleden en Dokkum is de enige Friese stad waar de bolwerken en grachten nog geheel aanwezig zijn. Maar ook de bebouwing is van hoge kwaliteit: veel rijksmonumenten en karakteristieke panden sieren de binnenstad. In de binnenstadvisie (2016), die samen met de Mienskip gemaakt is, is vastgelegd dat we Dokkum nog mooier willen maken. Wij hebben in de binnenstadvisie de volgende ambitie uitgesproken: "de huidige kwaliteit opwaarderen van een 7 naar een 9"

In de binnenstadvisie is de toekomstvisie voor de horeca als volgt omschreven:

"Verspreid over de binnenstad is horeca aanwezig. Het gebied rond De Zijl (De ontmoetingsplek van de binnenstad) en de Diepswal biedt ruimte aan nieuwe horeca met terrassen. Hier is in eerste instantie ruimte voor nieuwvestiging.

Horeca en detailhandel zijn twee elkaar versterkende functies. Daar waar gewinkeld wordt, daar wordt ook gebruik gemaakt van horeca. Voor de regionale consument en de toerist is het daarom belangrijk dat een stad beide functies in voldoende mate aanbiedt. Dan gaat het om ruimte voor nieuwe vormen van horeca in combinatie met detailhandel (blurring). Gedacht kan worden aan horeca binnen winkels of verkoop van retailproducten in horecabedrijven."

In de Omgevingsvisie is op pagina 81/82 het volgende opgenomen:

"We zien kansen om van de Markt een levendig stadsplein met allure te maken. We faciliteren dit waar mogelijk. Verder is de Diepswal een belangrijke zone voor de horeca. Terrasjes zorgen hier voor reuring en gezelligheid.

Er komen steeds meer terrassen in het centrum. Er is daarom behoefte aan terrassenbeleid met een duidelijk afwegingskader waar en op welke manier terrassen worden toegestaan. Zodat voor ondernemers duidelijk is wat wel en niet mag."

Op pagina 84 van de Omgevingsvisie is vermeld wat we gaan doen. Daar is onder andere het volgende aangegeven:

In de binnenstad:

- o staat de historische kwaliteit voorop en zetten we in op verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit
- o wordt horeca vooral geconcentreerd aan de Diepswal en de Markt.

Visie Toerisme en recreatie

Een van de speerpunten is productontwikkeling. We gaan de regio nog beter beleefbaar maken door nieuw aanbod te ontwikkelen, zoals jaarrond aanbod op het gebied van dagrecreatie, horeca en verblijf, en ruimte te bieden aan de doorgroei van bestaand aanbod. Een ander speerpunt is kennisontwikkeling en kwaliteitsverbetering.

We gaan de kwaliteit van onze producten verbeteren door allereerst bewustzijn te creëren bij ondernemers en organisaties over de kansen in de markt, de behoeften van de consument en de mogelijkheden die wij bieden om te innoveren en daarna tools bieden om daadwerkelijk aan de slag te gaan met hun product. Dat hoeven geen grootschalige ontwikkelingen of investeringen te zijn, ook met kleine stappen, zoals een aangepaste website, meertalig informatiemateriaal of andere aankleding van de accommodatie, kunnen grote verbeteringen worden doorgevoerd.

Visie op terrassen

Horeca is recreatief, toeristisch en economisch belangrijk. Terrassen horen bij horeca-bedrijven en zijn belangrijk voor onze gemeente: ze zijn uitnodigend en benadrukken de gastvrijheid en de verblijfskwaliteit. Terrassen in de openbare ruimte zijn vaak prominent aanwezig in het straatbeeld van de stad of het dorp. Dit is een kans, maar kan ook een afbreuk worden. Het is van groot belang dat de terrasindeling en terrasinrichting een positieve bijdrage leveren aan de openbare ruimte als geheel. Daarom vinden wij het belangrijk dat het straatbeeld aantrekkelijk en transparant blijft.

Daarbij moet ook rekening worden gehouden met de (verkeers)veiligheid en het gebruik van de openbare ruimte door andere gebruikers en voor andere doeleinden, zoals evenementen en de wekelijkse reguliere markt in Dokkum.

Het exploiteren van een horecaonderneming met terras brengt bepaalde verantwoordelijkheden met zich mee. Ondernemers met een openbaar toegankelijk terras hebben de verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat het terras veilig is en geen overlast veroorzaakt voor de omgeving. Dat houdt in dat er

door het terras geen onveilige situaties en andere verstoringen van de openbare orde en het woon- en leefklimaat moeten ontstaan. De verantwoordelijkheid van de ondernemer vertaalt zich ook naar de communicatie en contacten naar zijn buurt en burens.

Met de Mienskip

In de Omgevingsvisie is opgenomen dat wij samen met de inwoners (inclusief verenigingen, stichtingen e.d.), ondernemers, maatschappelijke organisaties en mede-overheden in onze gemeente werken aan de doelen die we ook met die Mienskip hebben bepaald. De nadere regels en de beleidsregels zijn in samenspraak met horecaondernemers, inwoners van onze gemeente en de Werkgroep Binnenstad Dokkum opgesteld. Het eerste concept is voorgelegd aan de horecaondernemers en aan de werkgroep binnenstad Dokkum. Daarna heeft het concept van de nadere regels en beleidsregels van 10 juli t/m 4 september 2025 ter inzage gelegen. Iedereen kon daarop reageren. Er is één zienswijze ingediend. Vervolgens zijn de nadere regels en de beleidsregels op 25 november 2025 vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester.

Afwijken van de beleidsregels

Het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester zijn verplicht om aanvragen voor een terrasvergunning volgens de beleidsregels af te handelen. Zij zijn ook verplicht om niet volgens de beleidsregels te handelen wanneer dat door bijzondere omstandigheden gevolgen heeft die niet in verhouding staan met het doel van de beleidsregels. Wil een ondernemer een terras in afwijking van de beleidsregels? Dan dient de ondernemer te beargumenteren wat de bijzondere omstandigheden zijn. Er zal in de beoordeling gekeken worden of het plan wel voldoet aan de doelstelling achter de beleidsregels en naar de invloed hiervan op de omgeving.

In bijzondere gevallen kan dus, met maatwerk, gemotiveerd worden afgeweken van de beleidsregels.

2. Nadere regels op grond van artikel 2:28a APV

In aanvulling op artikel 2:28a APV, kan de terrasvergunning worden geweigerd indien:

1. het vestigen of exploiteren van het terras hetzij op zichzelf, hetzij in verband met de omgeving afbreuk doet aan het stedenbouwkundige beeld of aan de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse.
2. er meerdere belanghebbenden conflicterende aanspraak maken op de publieke ruimte ten behoeve van een redelijke verdeling.

3. Beleidsregels

Artikel 1 Begripsbepalingen:

In deze beleidsregels wordt verstaan onder:

1.1 Beschermd stads- en dorpsgezichten

Stads- en dorpsgezichten die als zodanig zijn aangewezen op basis van de Monumentenwet (zie <https://rce.webgis.nl/nl/map/stads-en-dorpsgezichten>).

1.2 Gevelterras

Een gevelterras bevindt zich direct aansluitend tegen de voor-, zij- of achtergevel van het bijbehorende pand van de openbare inrichting ten behoeve waarvan het terras wordt geëxploiteerd.

1.3 Openbare inrichting

een hotel, restaurant, pension, café, cafetaria, snackbar, discotheek, buurthuis of clubhuis of elke andere voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was logies wordt verstrekt of dranken worden geschonken of voedsel voor directe consumptie ter plaatse worden bereid of verstrekt.

1.4 Parasol

Een parasol bestaat uit een stok met baleinen, gespannen met een doek ter bescherming tegen zon of regen.

1.5 Reclame

Het in het openbaar aanprijzen van of aandacht vestigen op diensten, goederen, activiteiten of namen met het kennelijke doel een commercieel/ideeel belang te dienen.

1.6 Terras

Een buiten de besloten ruimte van de openbare inrichting liggend deel waar men zitgelegenheid biedt en waar tegen betaling dranken en/of voedsel kunnen worden aangeboden voor directe consumptie.

1.7 Terrasboot

Een terrasboot is een (historisch)vaartuig gebruikt als onoverdekt terras. Een buiten de besloten ruimte van de inrichting liggend deel van de openbare inrichting, waar zitinrichting kan worden geboden en waar dranken worden geschonken en spijzen voor directe consumptie worden verstrekt.

Voorbeelden van een terrasboot zijn een historisch vrachtschip of allerlei vormen van (historisch) 'platte schepen' die ingericht kunnen worden als een terrasboot.

1.8 Terraseiland

Een terraseiland is een terras dat solitair, recht tegenover de openbare inrichting ligt of in de onmiddellijke nabijheid van de openbare inrichting dat wordt gescheiden van de openbare inrichting door een voetgangers- of andere verkeersstrook.

1.9 Terrasmeubilair

Stoelen, banken, tafels, parasols, windschermen, andere gangbare zaken, waaronder plantenbakken en alle overige zaken die op een terras geplaatst worden en ten dienste zijn van het terras en/of het overige deel van de openbare inrichting.

1.10 Toegangsvak

Weggedeelte dat toegang biedt tot een terrasboot.

1.11 Weg

Weg als bedoeld in art. 1:1 APV. Daarin is opgenomen dat een weg is hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wegenverkeerswet 1994. Concreet gaat het om alle voor het openbaar verkeer openstaande wegen of paden met inbegrip van de daarin liggende bruggen en duikers en de tot die wegen behorende paden en bermen of zijkanten. Hiertoe behoren ook trottoirs, voetpaden, voetgangersgebieden, rijwielpaden en parkeerplaatsen of -terreinen.

Artikel 2 Indieningsvereisten

Voor het indienen van een terrasvergunning wordt gebruik gemaakt van het gemeentelijke aanvraagformulier voor een terrasvergunning. Bij de aanvraag voor een terrasvergunning moeten naast de gevraagde gegevens in het aanvraagformulier de volgende gegevens aangeleverd worden:

- a. een situatietekening van het terras op schaal 1:200 met alle elementen in de openbare ruimte ter plaatse van het terras en in de directe omgeving van het terras, zoals bomen, parkeerplaatsen, bebouwing in de omgeving en lichtmasten. De maten van de verschillende elementen en de vrij te houden looproutes worden aangegeven. De ondergrond voor de situatietekening kan bij de gemeente worden opgevraagd;
- b. de oppervlakte van het terras (in vierkante meters);
- c. kleurenfoto's van het beoogde terrasmeubilair en eventuele andere elementen (inclusief afmetingen);
- d. Als een gevelterras voor een naastgelegen pand wordt aangevraagd, een schriftelijke toestemming daarvoor van de eigenaar en gebruiker van het naastgelegen pand. Deze is voorzien van de naam, adres en handtekening van de eigenaar en eventuele gebruiker van het pand/de panden waarvoor het beoogde terras is gelegen.

Artikel 3 Algemene beleidsregels over de locatie en inrichting van terrassen

1. De locatie, het terrasmeubilair en de inrichting van het terras houden rekening met de inrichting van de openbare ruimte, zoals bestaand straatmeubilair, terreinafscheidingen, bestratingsmateriaal en groen.
2. De locatie van het terras, het terrasmeubilair en de inrichting zijn passend in het straatbeeld.
3. De bestaande bouw- en cultuurhistorische waarden van een monument of karakteristiek pand worden door de locatie van het terras, het terrasmeubilair en de inrichting niet aangetast.
4. Er is sprake van samenhang in de verschillende onderdelen in de inrichting van een terras;
5. Voor iedereen moet de openbare ruimte voldoende toegankelijk blijven. Dus ook voor mensen met een lichamelijke beperking.
6. Er is in de voor voetgangers geschikte en veilige openbare ruimte voldoende doorgang mogelijk voor mensen in een rolstoel, scootmobiel en met een rollator. Dit betekent dat wij streven naar een obstakelvrije ruimte van 1,20 m breed. Als er geen voor voetgangers geschikte en veilige openbare ruimte aanwezig is, wordt er beoordeeld of een maatwerkoplossing mogelijk is.
7. De verkeersveiligheid wordt niet onevenredig nadelig beïnvloed door de locatie van het terras.
8. Terrassen zijn veilig en niet belemmerend voor de calamiteitenroutes.
9. Terrassen doen geen onevenredige afbreuk aan de verschillende functies van de openbare ruimte, zoals werken, wonen, toerisme, winkelen, wandelen, parkeren en rijden met fiets en auto.

10. Terrassen geven geen onevenredige overlast voor de omgeving.

Artikel 4 Aanvullende beleidsregels over de locatie en inrichting van terrassen in beschermde stads- en dorpsgezichten

In aanvulling op artikel 3 geldt in beschermde stads- en dorpsgezichten het volgende:

1. De locatie van het terras, de inrichting en het terrasmeubilair passen binnen het cultuurhistorisch karakter van het beschermd stadsgezicht en de beschermde dorpsgezichten.

Artikel 5 Algemene beleidsregels over terrasmeubilair

1. Het terrasmeubilair blijft binnen de grenzen van het terras.
2. Het terrasmeubilair moet makkelijk te verwijderen zijn.
3. Op het terras zijn stoelen, tafels en menuborden toegestaan. Per geval wordt beoordeeld of andere losse elementen zoals (lounge)banken, parasols, heaters, luifels, plantenbakken, terrasschermen, en/of een buffetkast zijn toegestaan.
4. Verankering van terrasmeubilair, parasols, terrasschermen en bloembakken in/aan het openbaar gebied is uitsluitend toegestaan wanneer kabels en leidingen niet worden beschadigd, de gemeente daarvoor toestemming heeft verleend en de originele situatie van bestrating eenvoudig te herstellen is door de ondernemer. Er is dan ook een omgevingsvergunning nodig. Wanneer de elementen niet in de verankering zijn geplaatst, moet het verzonken gedeelte veilig afgedekt zijn.
5. Een buitenbar op het terras waar dranken en/of voedsel worden uitgeserveerd is niet toegestaan. In geval van evenementen of andersoortige bijzondere incidentele activiteiten kan dit tegelijk met de evenementenvergunning worden aangevraagd, waarna wordt beoordeeld of hiervoor toestemming wordt verleend.

Artikel 6 Algemene beleidsregels over parasols

1. Parasols komen in uitgeklapte toestand niet buiten de terrasbegrenzing.
2. Parasols moeten makkelijk te verwijderen zijn.
3. De parasols op een terras zijn qua type en kleur op elkaar afgestemd.
4. De reclame-uiting op parasols mag alleen betrekking hebben op de naam van het bedrijf of een product dat in het bedrijf wordt verkocht.

Artikel 7 Algemene beleidsregels over terrasschermen en bloembakken

1. Terrasschermen en bloembakken die als terrasscherm functioneren worden in beginsel niet parallel aan de weg geplaatst. Als er geen sprake is van een onevenredig negatieve invloed op het straatbeeld zijn er situaties denkbaar dat er terrasschermen met een geringe lengte parallel aan de weg worden toegestaan.
2. Terrasschermen moeten qua constructie demontabel, ondergeschikt en makkelijk verplaatsbaar zijn.
3. Bloembakken hebben een maximale hoogte van 1 meter (exclusief beplanting).
4. het onderste gedeelte van een terrasscherm, tot een hoogte van 1 meter, mag ondoorzichtig zijn. Daarboven is het terrasscherm doorzichtig.
5. Op terrasschermen en bloembakken is het niet toegestaan reclame te voeren.
6. Per terras wordt één type terrasscherm en één kleur toegestaan.

Artikel 8 Aanvullende beleidsregels over terrasmeubilair in beschermde stads- en dorpsgezichten

In aanvulling op artikel 5 geldt in beschermde stads- en dorpsgezichten het volgende:

1. Het meubilair van een terras is uitgevoerd in rustige kleuren. Felle kleuren zijn niet toegestaan.
2. Het meubilair heeft een transparant karakter. Dit houdt in dat de ruimte tussen de grond en het zitvlak, en tussen de grond en een tafelblad open is.
3. Op de Markt en de Zijl in Dokkum zijn alleen volledig transparante terrasschermen toegestaan.
4. Reclame op parasols is alleen toegestaan op de volant. Bij parasols zonder volant kan de reclame bovenop worden afgedrukt. De reclame is maximaal 20 centimeter hoog.

Artikel 9 Algemene beleidsregels over gevelterrassen

1. Een gevelterras grenst direct aan de voor- of zijgevel van de bijbehorende openbare inrichting en heeft maximaal de breedte van de gevel.
2. Het exploiteren van een terras direct voor een naastgelegen pand kan bij uitzondering vergund worden. Aan de vergunning zijn de volgende voorwaarden verbonden:

- a. Er is schriftelijk goedkeuring van de eigenaar en, indien daarvan sprake is, huurder of gebruiker van het naastgelegen pand nodig. Een eigenaar, huurder of gebruiker van het naastgelegen pand, kan de toestemming intrekken. Het terras kan dan niet meer voor het naastgelegen pand worden gesitueerd;
- b. Deze toestemming is een indieningsvereiste voor de vergunningaanvraag. Deze is voorzien van naam, adres en handtekening van de eigenaar en gebruiker van het pand/de panden waarvoor het beoogde terras is gelegen.

Artikel 10 Algemene beleidsregels over eilandterrassen

1. Eilandterrassen vormen zich naar de inrichting van de openbare ruimte.
2. De afstand van het beginpunt van dit terras tot de toegangsdeur van het bijbehorende horecapand is hemelsbreed maximaal 30 meter.
3. Er is vanuit de inrichting voldoende zicht op de gang van zaken op het betreffende terras.
4. Er is een zo kort mogelijke, directe en logische route voor bediening op het terras.
5. Verkeersonveilige situaties moeten worden voorkomen. Een terras is niet mogelijk wanneer de verkeersveiligheid onvoldoende kan worden gewaarborgd.

Artikel 11 Algemene voorschriften voor terrasvergunningen

In de terrasvergunning voor een terras worden in ieder geval de volgende voorschriften in de terrasvergunning opgenomen:

1. Tijdens evenementen (inclusief opbouw- en afbouwperiode) en de wekelijkse reguliere markt is de exploitatie- en of terrasvergunning voor het terras tijdelijk niet geldig. Er mag dan geen terras geplaatst worden, tenzij het terras kan worden ingepast in het evenement of de wekelijkse reguliere markt. De organisatie van het betreffende evenement en/of de marktheester beslissen hierover, als zij hierin overleg met de openbare inrichting niet uitkomen.
2. Er kunnen andere door de burgemeester genoemde dagen worden aangewezen waarop deze vergunning (gedeeltelijk) niet geldig is.
3. De omvang van het terras is conform de tekening bij de terrasvergunning.
4. Voor nood- en hulpdiensten dient er te allen tijde een vrije doorgang van 3,50 meter te zijn.
5. De toegang tot de openbare inrichting waartoe het terras behoort moet vrij toegankelijk zijn. Dit betekent dat nutsvoorzieningen, brandkranen, straatputten, bomen, straatmeubilair en dergelijke altijd onbelemmerd bereikbaar en bruikbaar moeten zijn. Hieraan wordt niets bevestigd.
6. De exploitant van de openbare inrichting verwijdert het afval inclusief zwerfglas op zijn terras en zorgt er voor dat geen glas wordt meegenomen vanaf zijn terras naar de openbare weg.
7. De exploitant van de openbare inrichting verwijdert na het sluitingstijdstip van het terras en na sluiting van de openbare inrichting het afval inclusief zwerfglas dat is gelegen binnen een straal van 25 meter gerekend vanaf de buitengrens van het terras.
8. Het wijzigen of het aanbrengen van andere bestrating op het terras dan de bestaande is niet toegestaan.
9. De terrasverlichting is enkel gericht zijn op het terras en geeft geen hinder voor de fysieke woon- en leefomgeving. Na sluitingstijd is de verlichting uit. Knipperend en bewegend licht is niet toegestaan.
10. Het terras ziet er netjes en verzorgd uit.
11. Als het terras in de winter niet wordt gebruikt, wordt het terrasmeubilair opgeruimd en niet in de openbare ruimte opgeslagen.
12. De burgemeester kan ter bescherming van de woon- en leefsituatie in de omgeving van de openbare inrichting of als de openbare orde op ontoelaatbare wijze nadelig wordt beïnvloed nadere voorschriften opnemen in de vergunning.

Artikel 12. Algemene beleidsregels over terrasboten

1. De beleidsregels van artikel 12.1 t/m 12.4 zijn alleen van toepassing op terrasboten.
2. Daarnaast gelden voor terrasboten ook de in artikel 1 t/m 10 opgenomen beleidsregels.

Artikel 12.1 Algemene beleidsregels over vergunning terrasboot

1. Voor het innemen van een ligplaats met een terrasboot is een omgevingsvergunning nodig en in sommige gevallen een ligplaatsvergunning op basis van de APV.
2. Als er meerdere aanvragers zijn voor dezelfde plek die in aanmerking komen voor een terrasvergunning, dan verleent de gemeente de vergunning middels een openbare loting.
3. Aanvragers die bij inwerkingtreding van deze regels over een (tijdelijke) vergunning voor een terrasboot beschikken voor de betreffende locatie hebben voorrang op aanvragers zonder (tijdelijke) vergunning.

4. De vergunning wordt steeds voor een periode van maximaal 10 jaar verleend. Na afloop van deze termijn wordt beoordeeld of een nieuwe vergunning kan worden verleend.

Artikel 12.2 Algemene beleidsregels over locatie en formaat terrasboot

1. Een terrasboot moet grotendeels voor of in de directe nabijheid van de bijbehorende openbare inrichting liggen.
2. In de Museumhaven in Dokkum is plaats voor maximaal 2 terrasboten, gelegen aan de noordkant (1) en aan de zuidkant (1). De terrasboot aan de zuidkant kan alleen een ligplaats innemen gedurende de zomerperiode van 1 april tot en met 31 oktober van elk kalenderjaar.
3. In het Kleindiep in Dokkum is plaats voor maximaal 2 terrasboten, gelegen aan de noordkant van het Kleindiep (niet voor het Elfstedenbankje), gedurende de zomerperiode van 1 april tot en met 31 oktober van elk kalenderjaar.
4. Aanvragen voor het exploiteren van een terrasboot op andere locaties dan de Museumhaven en het Kleindiep te Dokkum zullen afzonderlijk worden beoordeeld.
5. Een terrasboot mag het vaarverkeer niet hinderen of op andere wijze de (vaar)veerkeersveiligheid in gevaar brengen.
6. Een terrasboot moet minimaal 25 meter vanaf een brug liggen voor de veiligheid van het vaarverkeer en ter bescherming van het zicht op de brug en het water.
7. Een terrasboot mag niet leiden tot het verdwijnen van een parkeer- of fietsparkeerplaats. Hierop kan een uitzondering worden gemaakt als het naar beoordeling van de gemeente mogelijk en wenselijk is:
 - a. de elementen te verplaatsen, te wijzigen of te verwijderen;
 - b. er een vervangende locatie/oplossing voor de elementen is;
 - c. de aanvrager de kosten voor verplaatsing, wijziging of verwijdering draagt.
8. Een terrasboot mag het beheer en onderhoud van de kade en waterweg niet belemmeren.

Artikel 12.3 Algemene beleidsregels over het uiterlijk van de terrasboot

1. De terrasboot, de afscheiding rondom en de inrichting van de terrasboot moet er verzorgd (schoon, heel, veilig) uitzien, van een hoog kwaliteitsniveau zijn en bijdragen aan de algemene-, ruimtelijke- en belevingskwaliteit. Pontons of vloten zijn niet toegestaan als terras.
2. Binnen het beschermd stadsgezicht en de beschermde dorpsgezichten zijn alleen vaartuigen als terrasboot toegestaan die passen binnen het cultuurhistorisch karakter van het beschermd stadsgezicht en de beschermde dorpsgezichten.
3. Terrasschermen op de terrasboot en het toegangsvak naar de terrasboot zijn niet toegestaan.

Artikel 12.4 Algemene voorschriften voor terrasboten

In de terrasvergunning voor een terrasboot in het openbaar gebied worden in ieder geval de volgende voorschriften in de terrasvergunning opgenomen:

1. Er kunnen andere door de burgemeester genoemde dagen worden aangewezen waarop deze vergunning (gedeeltelijk) niet geldig is.
2. De omvang van het terras is conform de tekening bij de terrasvergunning.
3. De toegang tot het terras moet vrij toegankelijk zijn.
4. Nutsvoorzieningen, brandkranen, straatputten, bomen, straatmeubilair en dergelijke zijn altijd onbelemmerd bereikbaar en bruikbaar. Hieraan wordt niets bevestigd.
5. De terrasboot moet voor een veilige situatie zijn voorzien van een deugdelijk afscheiding rondom met een maximale hoogte van 1 meter, met uitzondering van de toegang.
6. De exploitant van de openbare inrichting verwijdert zwerfglas op zijn terras en zorgt er voor dat geen glas wordt meegenomen vanaf zijn terras naar de openbare weg.
7. De exploitant verwijdert na het sluitingstijdstip van het terras en na sluiting van de openbare inrichting het afval inclusief zwerfglas op zijn terras en binnen een straal van 25 meter gerekend vanaf de buitengrens van het terras.
8. De terrasverlichting is enkel gericht zijn op het terras en geeft geen hinder voor de fysieke woon- en leefomgeving. Na sluitingstijd is de verlichting uit. Knipperend en bewegend licht is niet toegestaan.
9. Het terras ziet er netjes en verzorgd uit.
10. Als een exploitant de exploitatie van de terrasboot beëindigt, dient het als toegangsvak in gebruik genomen deel van de openbare ruimte in de oorspronkelijke staat te worden terug gebracht. De exploitant draagt hiervoor zelf de kosten.
11. De burgemeester kan ter bescherming van de woon- en leefsituatie in de omgeving van de openbare inrichting of als de openbare orde op ontoelaatbare wijze nadelig wordt beïnvloed nadere voorschriften opnemen in de vergunning.

Artikel 13 Hardheidsclausule

Het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester kunnen in bijzondere gevallen gemotiveerd afwijken van deze beleidsregels. Dat kan als het toepassen van deze beleidsregels voor een of meer belanghebbenden gevolgen hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot het doel van de regels.

Artikel 14 Overgangsbepalingen

1. Ondernemers die op het moment van vaststelling van deze regels een terras exploiteren in afwijking van de regels over het stedenbouwkundige beeld, de ruimtelijke kwaliteit en het uiterlijk van het terras, mogen het gebruik van het terrasmeubilair in de huidige vorm nog tot 1 januari 2029 voortzetten. Er wordt in dat geval een tijdelijke terrasvergunning verleend.
2. Voor 1 april 2027 moeten ondernemers voor de op het moment van vaststelling van deze regels bestaande terrassen een terrasvergunning hebben aangevraagd, voor zover zij daarover nog niet beschikken.

Artikel 15 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze nadere regels en beleidsregels treden in werking op de dag na publicatie in het Gemeenteblad.
2. Deze nadere regels en beleidsregels kunnen worden aangehaald als "Nadere regels en beleidsregels terrassen gemeente Noardeast-Fryslân 2025".

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders op 25 november 2025

Vastgesteld door de burgemeester op 25 november 2025

Burgemeester en wethouders en de burgemeester, elk voor zover het hun eigen bevoegdheid betreft

Burgemeester en wethouders van de gemeente Noardeast-Fryslân,

*de secretaris,
H.J.C.M. Verbunt MBA*

*de burgemeester,
Mr. J.G. Kramer*

*de burgemeester,
Mr. J.G. Kramer*

Bijlage : Juridisch Kader

In dit document zijn twee soorten regels opgenomen: nadere regels en beleidsregels.

De nadere regels zijn vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders. De mogelijkheid hiervoor is opgenomen in artikel 2:28a lid 2 APV.

De burgemeester heeft de beleidsregels voor het beoordelen van een aanvraag voor een terrasvergunning vastgesteld, op basis van artikel 2:28a APV.

Daarnaast kunnen de beleidsregels ook worden gebruikt bij het beoordelen van een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het gebruiken van grond ten behoeve van een horecaterras en/of het realiseren van bouwwerken ten behoeve van horecaterrassen, als bedoeld in artikel 5.1 van de Omgevingswet.

Een terras bevindt zich altijd in de buitenruimte, gelegen op gemeentegrond of op eigen grond. De ondernemer die bij zijn openbare inrichting een terras exploiteert op gemeentegrond of op eigen grond heeft met een aantal zaken rekening te houden.

Alcoholvergunning

Als er alcohol wordt geschonken, dan heeft de ondernemer voor het exploiteren van de openbare inrichting een vergunning nodig op basis van artikel 3 van de Alcoholwet.

Exploitatievergunning

Als er alcohol wordt geschonken, dan heeft de ondernemer naast de alcoholvergunning een exploitatievergunning nodig op grond van artikel 2:28 APV. Het vereiste van een exploitatievergunning geldt vanaf 8 maart 2020 in de gemeente Noardeast-Fryslân.

Terrasvergunning

Voor het aanwezig hebben van een terras op de weg is een terrasvergunning nodig op grond van artikel 2:28a APV. Met de weg wordt bedoeld een weg in de zin van de APV. Concreet gaat het om alle voor het openbaar verkeer openstaande wegen of paden met inbegrip van de daarin liggende bruggen en duikers en de tot die wegen behorende paden en bermen of zijkanten. Hiertoe behoren ook trottoirs, voetpaden, voetgangersgebieden, rijwielpaden en parkeerplaatsen of -terreinen. Voor de vergunningplicht speelt het wel of niet schenken van alcohol geen rol.

Voor een terras op het eigen erf is geen terrasvergunning nodig. Bevindt het terras zich op eigen grond, maar is deze grond onderdeel van de weg (in de zin van de APV)? Dan is voor het terras wel een terrasvergunning nodig.

Artikel 1:8 APV en het derde lid van artikel 2:28a APV bepalen wanneer de terrasvergunning kan worden geweigerd. De terrasvergunning kan worden geweigerd in het belang van: de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid en de bescherming van het milieu. De vergunning kan ook worden geweigerd als de aanvraag daarvoor minder dan 8 weken voor de beoogde datum van de beoogde activiteit is ingediend en daardoor een behoorlijke behandeling van de aanvraag niet mogelijk is.

Daarnaast kan de terrasvergunning om de volgende redenen worden geweigerd:

- b. Indien het beoogde gebruik schade toebrengt aan de weg dan wel gevaar oplevert voor het doelmatig en veilig gebruik van de weg;
- c. Indien dat gebruik een belemmering kan vormen voor het doelmatig beheer en onderhoud van de weg;
- d. In het belang van het voorkomen of beperken van overlast voor gebruikers van de in de nabijheid gelegen onroerende zaken;
- e. In geval van strijd met de op grond van het tweede lid van artikel 2:28a vastgestelde nadere regels.

De nadere regels zijn terug te vinden in hoofdstuk 3 van dit document. De beleidsregels staan in hoofdstuk 4. Daarin wordt een nadere invulling gegeven van de criteria waar een terras aan moet voldoen.

De terrasvergunning is persoonlijk. Bij wijziging van een exploitant moet een nieuwe terrasvergunning worden aangevraagd. Dit is bepaald in artikel 1:4 APV. Het terras kan tegelijk met de exploitatievergunning worden aangevraagd.

Sluitingstijden

Een terras bij een openbare inrichting mag van zondag tot woensdag tot 0.00 uur worden gebruikt. Op donderdag tot zaterdag en de dag volgend op algemeen erkende feestdagen tot 01.00 uur. Dit wordt bepaald in artikel 2:29 lid 4 APV.

De burgemeester kan door middel van een vergunningvoorschrift of een beschikking andere sluitingstijden vaststellen voor een afzonderlijke openbare inrichting of voor een daartoe behorend terras.

Omgevingswet

Voor alle gevallen geldt dat de exploitatie van de openbare inrichting en de exploitatie van het terras niet in strijd mogen zijn met de Omgevingswet.

Ondernemers hebben soms de behoefte om bouwwerken (bijv. een terrasscherm, vaste parasols, zonneschermen) op een terras te plaatsen. Volgens artikel 5.1 van de Omgevingswet is het niet toegestaan om bouwwerken te realiseren zonder dat daarvoor eerst een omgevingsvergunning is verleend. Daarnaast is het niet toegestaan om gronden of bouwwerken te gebruiken in strijd met een omgevingsplan (voorheen: bestemmingsplan). Het omgevingsplan bevat regels over de fysieke leefomgeving, waaronder regels over bebouwing, gebruik en cultuurhistorie.

Wat wordt er bedoeld met een bouwwerk? Elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die op de plaats van bestemming hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren.

Het ingraven van de voet van een parasol, niet verplaatsbare banken/tafels etc. en terrasschermen zijn vaak bedoeld om ter plaatse te functioneren en om die reden aan te merken als bouwwerk. Dat heeft tot gevolg dat daarvoor ook een omgevingsvergunning nodig is.

Ook voor een terrasboot is altijd een omgevingsvergunning nodig.

Voormalige regels over terrassen

Op 5 december 2020 is de vergunningsplicht voor een terras opgenomen in de APV. Daarvoor golden er in de voormalige gemeente Dongeradeel algemene regels waaraan een terras moest voldoen.

Wat waren de algemene regels in Dongeradeel?

1. Terrassen waren toegestaan, voor zover deze zich in de onmiddellijke nabijheid van een horeca-bedrijf bevinden, zoals bedoeld in de Drank- en Horecawet;
2. geen schade toebrengen aan de weg;
3. de bruikbaarheid van de weg niet belemmeren;

en voldoen aan de volgende voorwaarden:

4. bij plaatsing van het terras er een doorrijdruimte op de weg aanwezig is van minimaal 3,50 meter;
5. aanwezige brandkranen en nooduitgangen worden vrijgehouden van materialen en obstakels;
6. gevelterrassen niet zijn voorzien van terrasschotten, of daarmee gelijk te stellen afscheidingen, evenwijdig aan de weg;
7. terrasschotten, of daarmee gelijk te stellen afscheidingen, bezitten een hoogte van maximaal 1,50 meter;
8. terrasschotten, of daarmee gelijk te stellen afscheidingen, zijn vanaf een hoogte van 1 meter volledig transparant;
9. op het terras moeten voldoende afvalbakken zijn geplaatst. Na sluitingstijd van het terras moet deze en de directe omgeving ervan schoon en netjes worden opgeleverd;
10. het terras mag van zondag tot en met donderdag tot uiterlijk 24.00 uur en op vrijdag en zaterdag tot uiterlijk 01.00 uur in gebruik zijn.

In de APV van Ferwerderadiel was geen terrasvergunningstelsel opgenomen. Een exploitatievergunning was wel nodig.

In Kollumerland c.a. was in de APV opgenomen dat een exploitatievergunning was vereist, waarbij ook tegelijk werd besloten over het terras, voor zover deze zich op de weg bevond, over de ingebruikname van die weg en behoefte van het terras (artikel 2:28 lid 6 en 7 APV Kollumerland). Als aan een ondernemer in vml. Kollumerland een exploitatie/terrasvergunning is verleend, dan geldt deze nog steeds voor deze ondernemer. Dit is geregeld in de overgangsbepaling, die is opgenomen in artikel 6:5 lid 1 van de huidige APV.

Kosten gebruik gemeentegrond

De gemeente brengt voor het gebruik van gemeentegrond huur in rekening of heft leges voor het innemen van een ligplaats met een terrasboot. In het grondbeleid en de grondprijzenbrief wordt jaarlijks bepaald wat de huur voor een terras zal zijn. In de Verordening op de heffing en invordering van liggelden woonschepen en bedrijfsvaartuigen wordt de hoogte van de leges bepaald.